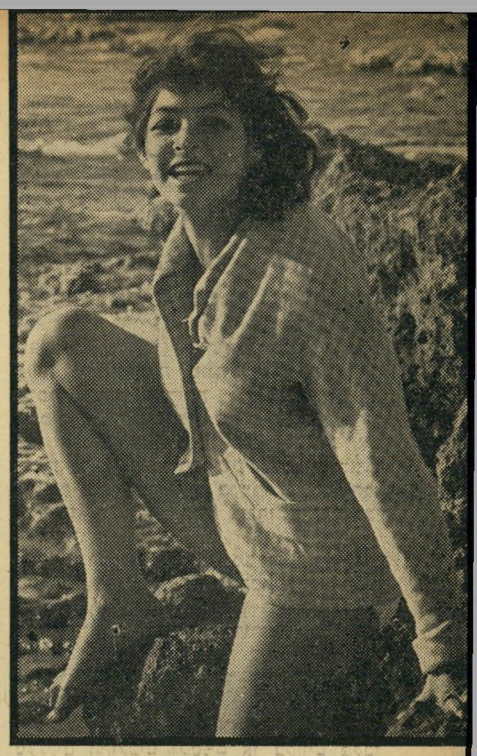

הגברים הללו

רחוקים מהאידיאל שציירה לעצמה מירית שם־אור, הנראית בצילום זה עם נער־השעשועים מרקו תורג׳מן. פסק־הדין שלה על הגברים הישראליים: „הם מעוניינים בדבר אחד בלבד: מין. הם משעממים עד מוות.״

רתיות. הצרה היא רק שאני מבוגרת מדי בשבילהם.״

אז מה שנשאר לה זה דור הפלמ״ח. „הם היחידים שאני מבינה. הם יודעים בדיוק מה זה אידיאלים. הם יודעים בדיוק שהמדינה זה לא מה שהם חלמו להקים. אין להם אשליות.״

בילדותה חלמה להיות מין סקארלט אוה־רה. משהו מעודן, רומנטי, חלומי. „אבל מי במדינה מוכן לחכות הודשיים בלי לשלוח ידיים? איזה גבר מוכן להכיר את הנערה היכרות מעמיקה? איזה גבר בכלל חושב שיש משהו חוץ מהגוף? נגמר לי. הייתי צריכה לחיות במאה ה־19.״

★ ★ ★

התמסרות — בגיל 14

איזה חשיבות יש למה שמירית חוש־בת על הגברים ועל בכלל? מה היא יודעת על החברה, כדי להיות מאוכזבת ממנה?

היא יודעת, ועוד איך. כי היא לא באה ממרחקים, אלא צמחה בתוך החברה הנוצצת ביותר של תל־אביב. היא ילידת הארץ, אמה, אורה שם־אור, היא עתונאית וסופרת ידועה. אביה אדריכל. היא לא היתה צריכה לחפש את החברה מרחוק. לא היתה צריכה להציץ מבעד לחלון. החברה היא בתוך ביתה. היא מגלמת אותה בגפה.

איך נראתה לה החברה מקרוב? „בחורה מתמסרת היום בגיל 14. זה רגיל לגמרי. לא מתוך אהבה, לא מתוך חלום. זה עניין טכני. כמו שהן מקבלים את השעון הראשון, ונהיות בנות־מיצווה — כך הן עוברות את הגבר הראשון. הכל בקרירות.״

★ ★ ★

סרנארות מתחת למרפסת

„אני מטבעי מורדת. במאה ה־19, אי־לו רציתי למרוד, הייתי גורמת סקנדל בבית ובחברה שלי, ומתמסרת לפני הנשו־אין. היו מצביעים עלי באצבע. האשה המור־דת. השוברת מוסכמות. אבל כשהמוסכמות היום הן בדיוק ההפך, כשהמוסר הוא דבר מצחיק, המרד שלי הוא להיות צנועה ושמ־רנית. לא בדיבור, או במחשבה. אבל במה שנוגע ליחסים עם גברים. כולן נותנות? אז אני לא אתן! דווקא! שידעו שמירית שם־אור היא שונה!״

אילו דבקה בתורת־החיים הזאת באיזה פינה מרוחקת של ישוב־עולים — זה לא היה עושה רושם על איש. אבל לנפנף ב־תיאוריה כזאת בלב הבוהימה המשתוללת — זה לא פשוט. מירית המורדת הפכה אתגר בפני הדור ז׳ואנים המקצועיים של תל־אביב.

פעם, לפני הרבה זמן, היו הגברים פות־רים את הבעייה בדרך הפשוטה: מכה על הראש, סחיבה הגונה בשערות אל המערה הקרובה ביותר. לפני קצת פחות זמן היו להם שיטות אחרות: סרנאדות מתחת למרפ־סת, פרחים ופתקים סודיים.

★ ★ ★

איפה האהבה, איפה?

מה מסוגל דור הפלמ״ח להציע? טיול לילי לאיזה חוף, נסיעה לטבריה, ארו־חת־ערב פה ושם. וכל זה, כדי לקבל את המעמד של פילגש מישנית. „לפלמ״חניק ה־מצליח יש כבר אשה ויל־דים. על זה לא מדברים. בשביל הנשמה שלו יש לו גם פילגש. גם על זה לא מדברים. מה שהוא מוכן לה־ציע זה לבגוד בפילגש איתי. או, במיקרה הטוב ביותר, זה להיות הפילגש הקבועה. איפה מדברים על קידושין, על הילת־המשפחה, על הרגע שבו הוא מרים אותך על ידיים כדי לעבור את סף־הבית? איפה האהבה? איפה כל הערכים?״

★ ★ ★

רומנטיקה ופילגש

היא מספרת: „זה היה יום־קיץ. ערב קסום. הייתי יפה כחלום. רזה, עור שזוף. בקיצור — יום שנועד לאהבה. נכנסתי לדיסקוטק. היה שם עתונאי אחר. דיבר־משפ־חה, שהיה בחגיגת הבת־מיצווה שלי. הוא בא עם אשתו. אשה ידועה מאד, ויפה מאוד בזכות עצמה. דיברנו. שום דבר מיוחד. עמדנו ודיברנו. הרגשתי שריפה. קונטקט. זה הרגע. ידעתי מיד שסוף־סוף קרה הדבר, התאהבתי. גם הוא הרגיש, כנראה. הוא נעלם עם אשתו, וחזר כעבור חצי־שעה — לבדו. נסענו במכונית שלו. הוא היה רומנטי. כל מה שחלמ־תי. לא היה כלום בינינו — אבל היה הרבה. המשכנו להתראות בתוך מסך ורוד. אני חושבת שבכלל לא שמעתי מה הוא מדבר. כי כאשר שמעתי, והבנתי — זה נגמר. הוא הציע לי להיות הפילגש שלו.

„נסיון זה אימת את הנחותי וחשדותי. שצצו בי כבר מקודם. הכל אותו דבר. אין גברים של חלומות.״

ועוד נסיון: „הלכתי למסיבה. אנשים חשו־בים מאוד, ידועים מאוד. אינטלקטואלים. עתונאים, סופרים, אפילו היה מרצה אחד מהאוניברסיטה. חשבתי שזה יהיה משעמם. סולידים כאלה. אבל הלכתי. חשבתי אולי נשמע משהו מעניין. אחרי חמש דקות דיברו כולם על נושא אחד בלבד: מין. כעבור חצי שעה לא היתה בכלל מסיבה, לא היתה חברה. כל אחד התייחד בפינה אחרת עם בת־זוג. לא פוליטיקה, לא ויכוחים, לא אמנות. סתם מין. דבר אחד לא יכולתי להבין: בשביל מה באו למסיבה? למה לא הלכו ישר לחדר־המיטות שלהם? חשבו ש־אני משוגעת לגמרי, כשקמתי והלכתי מן המסיבה.״

★ ★ ★

גבר, לא סתם זכר

היא התחילה לחשוב שמשהו לא בסדר אצלה. לא ייתכן שכולם צודקים, כולם מצאו את עצמם, חוץ ממנה. חברים שלה הלכו לפסיכיאטרים, והצהירו שהם משוחררים.

„לאט לאט הגעתי למסקנה שאין לי מה לחפש יותר. אין לי מה לחלום. אין מה לקוות. שום נסיך טהור ויפה לא יופיע. אין כאלה בישראל. הדברים שכל בחורה היתה קופצת עליהם לא עניינו אותי. נציג של הירחון פלייבוי הציע לצלם אותי עירומה בשביל העתון שלו. את מי זה מעניין בכלל?

„ואז אמרתי לעצמי: אולי צריך להפסיק לחכות, להפסיק לעמוד מן הצד, ולהיות כמו כולם. להצטרף לעדר. חשבתי: אעשה מה שהאחרות עשו. אבחר לי מישהו במח־שבה קרה. לא חשוב מי, לא חשוב אם יש לו משהו בתוך הראש. זכר יפה. אבל גם זה שיעמם אותי.

„איך אני יכולה למצוא את עצמי בין הבית, עם כל הערכים היפים, כל החינוך לתרבות — ובין הרחוב והחברה? איך בכלל יכולה בחורה למצוא את עצמה, מבלי ש־תהיה מוצר של בית־חרושת? מבלי שתוותר על חלומה למצוא גבר, ולא סתם זכר?״

„היום, כשהמוסר הוא דבר מצחיק, המרד שלי הוא להיות צנועה ושמרנית...״